

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.370/2022/9. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. június 15. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A rablás bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. szeptember 2. napján kelt 90.B.341/2021/35. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy a vádlott a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

A vádlott tényleges tartózkodási helyeként feltüntetett cím a kézbesítési címe, személyazonosító igazolványának száma helyesen: száml.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2022. szeptember 2. napján kihirdetett 90.B.341/2021/35. számú ítéletében Terhelt1 vádlott bűnösségét rablás bűntettének kísérletében állapította meg (Btk. 365. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a) pont), ezért őt 4 év

börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 300 napi tétel pénzbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható. A pénzbüntetés egy napi tételének az összegét 1.000 forintban állapította, az így kiszabott pénzbüntetés összege 300.000 forint. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban és az ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről, valamint a felmerült bűnügyi költség összegéről és annak viseléséről.

[2] Az ítélet ellen az ügyészség a vádlott terhére súlyosításért, hosszabb tartamú, fegyház végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetés és annak tartamához igazodó közügyektől eltiltás kiszabása, míg a vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodsorban enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.779/2022/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket alaptalannak találta, az ügy álláspontja szerint tanácsulésen felülbírálnak, bejelentette, hogy nyilvános ülése kitűzése esetén azon nem vesz részt és kifejtette, hogy a felülbírálat terjedelme a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései értelmében teljesskörű.

[4] Álláspontja szerint a törvényszék az eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, hatályon kívül helyezésre okot adó abszolút, illetve relatív eljárási szabálysértést nem vétett. Az ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, megvizsgált minden olyan bizonyítékot, amelynek érdemi jelentősége volt a vád tárgyává tett bűncselekményekben történő megalapozott döntéshez, hibátlan és teljes történeti tényállást állapított meg.

[5] Az eljáró törvényszék az indokolási kötelezettségének is megfelelően eleget tett. Valamennyi, a tárgyalás anyagává tett bizonyítékot az iratok tartalmának megfelelően ismertette, azokat egyenként és összességükben is értékelte.

[6] Az elsőfokú bíróság helytálló indokát adta annak, hogy a vádlotti védekezést – mely szerint a bűncselekmény elkövetésében nem vett részt és a cselekmény elkövetési helyén az elkövetés idejében nem tartózkodott - miért vetette el, és megfelelő indokokkal támasztotta alá, hogy a terhelt hivatkozásával szemben miért volt bizonyítható a vádlott szerepe a rablás büntette megkísérlésében.

[7] A bizonyíték-értékelési elsőbírói tevékenység logikus és ésszerű, iratellenes megállapítást nem tartalmaz. A vádlott felmentésére kizárólag eltérő tényállás mellett lenne lehetőség, amelynek megállapítására – mivel az elsőfokú bíróság ítélete mindenben megalapozott – nem kerülhet sor.

[8] E körben megalapozottan érvelt az elsőfokú bíróság azzal, hogy az eljárás során beszerzett genetikus szakértői vélemény [ami szerint az elkövetés helyszínén fellelt és az eljárás adatai szerint a terhelt által viselt szemüvegen rögzített hagymás szörképletből kimutatott részleges autoszómás DNS-profil esetében rendkívüli mértékben alátámasztott az a feltételezés, hogy az a vádlottól származik, illetőleg az elkövetéshez kapcsolódóan lefoglalt és

az eljárás adatai szerint a vádlott által viselt baseball sapka simléderén rögzített DNS vizsgálata nagymértékben alátámasztja azt a feltételezést, hogy a szennyeződés a vádlottól származik], valamint a tanú11 megnevezésű különösen védett tanú vallomása, kiegészülve az egyéb tanúk vallomásaival és egyéb bizonyítási eszközökkel olyan zárt logikai láncolatot alkotnak, mely alapján minden kétséget kizáróan lehet következtetni - beismerés hiányában is - arra, hogy a vád tárgyává tett rablás elkövetésében a vádlott vett részt. Ez a bizonyosság pedig a védelem állította véletlenek halmozódását a racionalitás talaján állva megnyugtatóan kizárja.

[9] A megállapított tényállásból a törvényszék okszerűen következtetett Terhelt1 vádlott bűnösségére, a bűncselekmény minősítése az anyagi jogi szabályoknak megfelel, az alkalmazandó anyagi jogszabály tekintetében az elsőfokú bíróság érvelése mindenben helytálló, ahogyan az elkövetői alakzat – Btk. 13. § (1) bekezdése szerinti önálló tettesség – meghatározása és indokolása is helyes.

[10] A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az első fokon eljáró bíróság alapvetően feltárta, azonban azokat tévesen, nem a valós súlyuknak megfelelően értékelte, így a vádlottal szemben eltúlzottan enyhe szankciót szabott ki.

[11] A büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés további súlyosító körülmény.

[12] A fellebbviteli főügyészség nem osztotta azt az elsőbírői álláspontot, miszerint átlagos súllyal értékelendő enyhítő körülmény a cselekmény kísérleti szakban rekedése, annak nyomatéka csekély, mert kizárólag a sértett tényleges önfeláldozást súroló, bátor helytállásának eredménye a befejezettség megghiúsulása. Megjegyezte, hogy a Btk. 10. § (2) bekezdése alapján a kísérletre a befejezett bűncselekmény büntetési tételét kell alkalmazni.

[13] Hivatkozása szerint a valóban rendkívüli időmúlás nyomatékos enyhítő körülmény, de mind a számában, mind pedig a nyomatékában hasonló súllyal figyelembe veendő súlyosító körülményekkel összevetve [társas elkövetés, nyílt utcán kivitelezett megbotránkoztató fegyveres és garázda valamint büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés] nem eredményezheti, hogy az egyébként az elsőfokú bíróság által helyesen számított középértéket, de még a törvényi minimumot sem elérő tartamú szabadságvesztést alkalmazzon a bíróság.

[14] Álláspontja szerint egyoldalúan, kizárólag az időmúlásra és az elkövetés óta eltelt időben tanúsított – egyébiránt mindenkitől általánosan elvárt – jogkövető magatartásra figyelemmel a Btk. 82. § (1) bekezdése és a Btk. 82. § (2) bekezdés b/ pontja alapján felhívott enyhítő szakasz alkalmazása, a jelen eljárás tárgyát képező kiemelkedő tárgyi súlyú és társadalomra veszélyességű bűncselekmény kapcsán, a tetтарыos büntetés kiszabásának követelményét zárójelbe téve, a büntetési célokat semmilyen formában nem szolgálja.

[15] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatának – az elsőfokú bíróság által kifejezetten meg nem indokolt okból – eggyel enyhébb fokozatban, börtönben történő végrehajtása is kontraproduktív.

[16] A Btk. 79. §-a értelmében a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A büntetés célja tehát a törvényből fakadóan a társadalom védelme, és ennek érdekében mind az egyéni, mind az általános bűnprevenzió. Az egyéni és az általános megelőzés a társadalom védelmének egy-egy oldala, amelyeknek együttesen kell megvalósulniuk ahhoz, hogy a büntetés célja elérhető legyen. A büntetés célja nem merül ki az egyéni megelőzésben, mert azt a célt is szolgálnia kell, hogy másokat is visszatartsa a bűnelkövetéstől.

[17] Az ismertetett bűnösségi körülmények alapján a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok megvalósulása érdekében Terheltl vádlottal szemben hosszabb, a középértékhez közelítő tartamú fegyház végrehajtási fokozatú szabadságvonással járó büntetés és ahhoz igazodó tartamú közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását tartotta indokoltnak. A terhelttel szemben pénzbüntetés kiszabására a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján törvényesen került sor, e büntetések mértéke – figyelembe véve a vádlott aktuális jövedelmi viszonyait - tettearányos.

[18] Az elsőfokú ítéletnek az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseit törvényesnek tartotta.

[19] Mindezek alapján indítványozta a Fővárosi Törvényszék ítéletének megváltoztatását akként, hogy a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát lényeges tartamban emelje fel, szabjon ki vele szemben ehhez igazodó tartamú közügyektől eltiltás mellékbüntetést azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát fegyházban állapítsa meg, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[20] A vádlott védője jogorvoslati kérelme írásbeli indokolásában a bejelentett fellebbezést fenntartotta.

[21] Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a tanú11 nevű tanútól származó lehetséges bizonyítékra az elkülönített ügybe való betekintéskor a bíróság figyelt fel, de ezt követően a tanú különösen védetté nyilvánítását és kihallgatását az ügyészség indítványozta. Kifogásolta, hogy a védelem hiába indítványozta, hogy a bíróság az elkülönített ügy iratait tegye a jelen eljárás részévé, e kérése elutasításra került. Kiemelte, hogy az általa ismert periratokból nem derült ki az, hogy az ügyészség miként szerzett tudomást a tanú11 nevű személy vallomásáról, ezt szükség esetén tisztázandónak tartotta a másodfokú eljárásban, mert felvetheti a pártatlanság alapelvének sérelmét, ha a bíróság peren kívül értesítette az ügyészséget arról, hogy a nevezett tanútól a jelen ügyben releváns vallomás várható. Ha ilyen bizonyítási eszköz a bíróság tudomására jut, akkor egyetlen törvényes lehetősége az, hogy azt hivatalból, perrendszerűen és a pártatlanság követelményének megfelelően a bizonyítás tárgyává tegye.

[22] A bizonyítás törvényes útjának mellőzése álláspontja szerint nemcsak a pártatlanság sérelme kapcsán, hanem a különösen védett tanú jogintézményén keresztül is sérelmet okozott a védelemnek. Jelen ügyben ugyanis éppen ez tette lehetővé az ügyészségnek azt is, hogy a tanú különösen védetté nyilvánítását indítványozza, hiszen erre

csak ügyészi indítványra van lehetőség, a bíróság által hivatalból felvett bizonyítás esetén nem lett volna.

[23] Erre figyelemmel a különösen védett tanú vallomása az ügyben érvelése szerint összességében törvénysértően jelent meg, így annak tartalma a Be. 167. § (5) bekezdés I-II. fordulatra tekintettel nem értékelhető bizonyítékként. Ez ugyanis nemcsak tiltott módon megszerzett bizonyítási eszközt eredményezett, hanem a védelem büntetőeljárási jogainak lényeges sérelmével is járt, hiszen a tanú különösen védetté nyilvánítására csak ezen a (törvénysértő) kerülőúton kerülhetett sor. A különösen védett tanú vallomásának kirekesztése esetén önmagában a genetikai szakértő (közvetett bizonyítékot képező és valószínűségi jellegű) véleménye alapján Terhelt1 vádlott büntetőjogi felelősségét megalapozó tényállás nem állapítható meg. Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (2) bekezdése alapján úgy változtassa meg, hogy Terhelt1 vádlottat a Be. 566. § (1) bekezdés c) pont II. fordulata alapján mentse fel a rablás vádja alól, mivel nem bizonyított, hogy a bűncselekményt ő követte volna el.

[24] Másodlagos indítványa értelmében, ha a különösen védett tanú vallomása törvényes is volt, akkor sincs elegendő bizonyíték, még a genetikai szakértő véleményével együtt sem Terhelt1 vádlott büntetőjogi felelősségét megalapozó tényállás megállapításához. Az elsőfokú bíróság ugyanis a megállapított tényekből, mely szerint valószínűleg az ő nyomait találták meg a helyszínen, hencegett az elkövetéssel, további tényre, mely szerint ő követte el a bűncselekményt, helytelen ténybeli következtetést vont le, így az elsőfokú ítélet tényállása részben megalapozatlan a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontja alapján. A két, részben valószínűségi jellegű közvetett bizonyíték ugyanis az elsőfokú ítéletben szereplő ténybeli következtetéshez -a Be. 7. § (4) bekezdésében megfogalmazott és ilyenkor is irányadó in dubio pro reo elvre is tekintettel - nem volt elegendő. Ahogy egyébként egy ilyen ténybeli következtetés jelen ügy azon különös körülményére figyelemmel sem volt helyes, hogy a különösen védett tanú a genetikai vizsgálat eredményét ismerhette, így a két bizonyítási eszköz tartalma nem feltétlenül volt független egymástól.

[25] Erre tekintettel azt kérte, hogy az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja alapján helyes ténybeli következtetéssel azt a megalapozott tényállást állapítsa meg, hogy a rablásra sor került, de az kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy abban Terhelt1 részt vett volna. Ennek kapcsán a másodfokú bíróság a Be. 593. § (2) bekezdése alapján nincs elzárva a különösen védett tanú szavahihetőségének átértékelésétől sem. Indítványozta azt is, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét — a Be. 593. § (3) bekezdésére figyelemmel ezen megalapozottan megállapítható tényállás alapján bírálja felül, és az elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (2) bekezdése alapján úgy változtassa meg, hogy Terhelt1 vádlottat a Be. 566. § (1) bekezdés c) pont II. fordulata alapján mentse fel a rablás vádja alól, mivel nem bizonyított, hogy a bűncselekményt ő követte volna el.

[26] Harmadlagosan arra tett indítványt, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján úgy változtassa meg, hogy Terhelt1 vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést enyhítse, és vele szemben - az enyhítő szakasz adta lehetőségeket jobban kihasználva - három év körüli szabadságvesztés büntetést szabjon ki.

[27] Ezt azzal indokolta, hogy további, az elsőfokú bíróság által figyelembe nem vett enyhítő körülmény, hogy a bűncselekmény elkövetési értéke a minősítéshez szükséges alsó határhoz jóval közelebb van, illetve a fegyveres vagy garázda elkövetés nyomatéka az elsőfokú bíróság által értékeltnél jóval kisebb. Az ügyészség által a súlyosítás körében felvetettekkel nem értett egyet, azt részleteiben vitatta.

[28] A másodfokú bíróság az ügyben a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tűzött ki.

[29] A nyilvános ülésen az ügyészség képviselője az átiratában foglaltakat fenntartotta, azt a védői jogorvoslati kérelemben feltüntetettekre reflektálva annyiban egészítette ki, hogy a tanú11 fedőnevű különösen védett tanú vallomásának beszerzését megelőzően az eljáró bíró tájékoztatta az eljárás részvevőit, hogy be fog tekinteni a vádlott társa ellen nyomozati szakban folyamatban lévő, elkülönített ügy irataiba, mely meg is történt. Ennek eredményeképpen a bírósági iratban is fellelhető megkeresést intézett az ügyészséghez, melyben tájékoztatást adott arról, hogy az ügyben szükséges, hogy az ügyész zártan kezelt iratokat ismerjen meg, melyet megküldeni nem áll módjában és felhívta az ügyészséget, hogy az irat megismerése céljából az ügyész keresse meg őt, mint perbírót.

[30] Ezt az ügyész meg is tette és figyelemmel arra, hogy a megismert körülmények alapján olyan bizonyíték beszerzésének szükségessége merült fel az ügyben, mely zárt adatkezelést igényelt, és egyúttal az ügyész a különleges bánásmódot igénylő együttműködő személy tanúkénti kihallgatását is szükségesnek látta a jelen eljárásban, mely bizonyítási cselekmény a tanú különösen védetté nyilvánítását is igényelte, ezt zártan kezelt indítvány keretében meg is tette. Erre más formában nem kerülhetett volna sor, tekintettel arra, hogy a zárt iratba csak az ügyész és az eljáró bíróság tekinthet be.

[31] Az eljáró bíró semmilyen támpontot nem adott az ügyésznek e megkeresés során, az ügyész döntötte el, hogy ezt a bizonyítékot be szeretné-e vonni a bizonyítási eljárásba és mivel úgy döntött, hogy igen, az ennek megfelelő lépést indítvány formájában megtette.

[32] A bíróság ezt követően kiküldött bíró útján a tanút maga hallgatta ki, különösen védett tanúvá nyilvánította és a tanú kihallgatásáról készült jegyzőkönyv kivonatát kiadta a vádlottnak, a védőjének és az ügyészségnek is, tájékoztatva őket a kérdésfeltevési, észrevételezési jogokról is, és e kivonatot a tárgyaláson is ismertette.

[33] A védő a megküldött kivonatra észrevételt tett, a különösen védett tanú folytatódó kihallgatását és további két tanú kihallgatását indítványozta, melyet a bíróság pervezető végzésével elutasított.

[34] Mindezen körülmények alapján a fellebbviteli főügyészség képviselőjének álláspontja szerint a különösen védett tanú kihallgatásával és az általa előadottak bizonyítékként történő értékelésével kapcsolatban semmilyen jogszabálysértés nem merült fel a bíróság részéről, az eljáró bíró pártatlansága nem kérdőjeleződött meg, az eljárási pozíciók nem folytak össze.

[35] Kifejtette, hogy a valósághű tényállás megállapítása érdekében a bíróság nincs elzárva attól, hogy maga vegyen fel bizonyítást, azt pedig jelen ügyben előre nem lehetett tudni, hogy a tanú milyen vallomást fog tenni, de mivel információval rendelkezett az ügyről, a kihallgatását nem lehetett megkerülni.

[36] Az így beszerzett bizonyítékot helytállóan vetette egybe a törvényszék az ügyben feltárt egyéb bizonyítékokkal és jutott arra a következtetésre, hogy nem lehet más az elkövető, csak a vádlott, ennek során a bíróság azt is figyelembe vette, hogy a tanú érdekvezérelt, együttműködő tanú volt. A szakértői bizonyítás kapcsán pedig arra hívta fel a figyelmet, hogy a genetikai szakvélemény sohasem 100 %-os, bizonyos százalékos hányadot ad meg arra vonatkozóan, hogy az értékelt minta az érintett személytől származik és ez jelen ügyben elegendő volt a vádlott büntetőjogi felelősségének a megállapításához.

[37] A védő a nyilvános ülésen tartott perbeszédében az írásban benyújtott fellebbezés indokolását fenntartotta, ezen túlmenően azt emelte ki, hogy az elsőfokú bíróságnak az eljárás során tanúsított magatartása rendkívül perrendszerű, korrekt és törvényes volt. Hangsúlyozta, hogy nagy tisztelettel fogadta az ítéletet is, melyet nyilván megfellebbeztek a vádlotti védekezés irányultságának megfelelően. Ugyanakkor hivatkozott arra is, hogy a tárgyalási szakban azért nem szoktak védőként iratot tanulmányozni, mert minden egyes tárgyalás úgy indul, hogy az addig keletkezett iratokat a bíróság ismerteti. Ez az irat, a bíróság ügyészségnek címzett megkeresése, viszont nem került ismertetésre, ő ezt most hallja először. Ha erről tud, valószínűleg tett volna már korábban egyéb indítványt, akár már az elsőfokú eljárás során. Álláspontja szerint az ilyen jellegű és ilyen tartalmú kommunikáció nem lehetséges a bíróság és az ügyészség között, ilyenkor ugyanis már egyértelműen nem a nyomozásról van szó, ahol a nyomozási bíró kommunikál az ügyészséggel, hanem abszolút félegyenlőség van, az eltérő hivatásrendek ugyanolyan jogokat és kötelezettségeket gyakorolnak, élveznek, és kötelesek betartani. Elemezve a megkeresés szövegét, azzal érvelt, hogy azzal, hogy a bíró azt leírta, hogy „szükségessé vált, hogy az ügyészség megismerje”, gyakorlatilag saját magát zárja ki az eljárásból. Ez számára elfogadhatatlan kommunikáció az ügyészség és bíróság között, sérült a pártatlanság elve.

[38] Az általa is hivatkozott 20/2020-as AB határozat szerint kétségtelen, ezt nem vitatta, hogy a bíróság indítvány hiányában is határozhat bizonyíték beszerzéséről, azonban ezt csak a büntetőeljárás alapelveiből és az alaptörvény rendelkezéseiből fakadó követelményekkel összhangban teheti meg. A bíróság az okfejtése szerint büntetőeljárás alapelveit sértett, amikor a vádhatóságot felhívta, hogy szerinte szükséges, hogy az iratokat megtekintse, a bíróság nem dolgozhat be az ügyészségnek, annak nem a partnere vagy segítője.

[39] Ezen kívül kifogásolta, hogy tanú12 a különösen védett tanú vallomásában megjelölésre került, ő az az az elkövető, aki a durvább elkövető, aki alkalmazta a testi erőszakot a sértettel szemben, amitől brutálissá vált ez a cselekmény. Itt is korrektül járt el a bíró, mert megmondta, hogy ezen elkövető cselekménye nem súlyosító a védencére nézve, mert nem voltak szándékegységben. Felhívta azonban a figyelmet arra, hogy tanú12 közjegyzőhöz ment, ő maga gondoskodott erről, ahol megmondta a lakcímét, és azt is, hogy a bíróság rendelkezésére áll, ezért kérte az elsőfokú bírót, hogy idézze meg tanú12t, de az

indítványa elutasításra került. Ezáltal szembesíteni sem lehetett tanú12t a tanú11 nevű tanúval, pedig vallomása álláspontja szerint fontos lett volna.

[40] Mindezek alapján kérte az eljáró bíró kizárásának megfontolását és amennyiben azt az ítéltábla is így látja, az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és új eljárásra utasítását. Úgy vélte, hogy a bíró elfogulttá tette magát azáltal, hogy a bírói hivatástól eltérő, és el nem fogadható módon járt el, és így a pártatlansága megkérdőjeleződött.

[41] A DNS mintával kapcsolatban arra hívta fel a figyelmet, hogyha csak ez a bizonyíték lett volna, és nem került volna sor a „tanú11” tanú bevonására, akkor felmentés lett volna az ügyben. A vádlott ugyanis magyarázatot adott arra, hogy hogyan kerülhetett rá a szempilla a szemüvegre és a sapkára. A sapkáról levett minta ugyanakkor nem is annyira egyértelmű, hiszen Magyarországon a vádlotton kívül még 99 embernek van ugyanilyen, Európában pedig kerek 5000-nek.

[42] Az enyhítésre irányulóan az írásban benyújtottakat nem kívánta kiegészíteni, úgy vélte abban mindennel részletesen foglalkozott. Azt azonban ismételten hangsúlyozta, hogy a vádlott a nyilvános ülésen becsatolt irat szerint is munkahellyel, állandó jövedelemmel rendelkezik, rendezett családi élete van, a társadalom hasznos tagja kíván lenni. Kérte, hogy a folyamatot értékelje az ítéltábla, és amennyiben lehetőséget lát rá, részesítse védencét a feltételes szabadságra bocsátás tekintetében feles kedvezményben a javára szolgáló enyhítő körülmények alapján.

[43] Terhelt1 vádlott az ügy érdemét illetően egyetértett a védője által elmondottakkal, az utolsó szó jogán pedig azt adta elő, hogy nagyon megviselte ez az eljárás, most kezd újra visszailleszkedni a társadalomba, kérte ennek a figyelembevételét.

[44] A személyi körülményeit illetően az elsőfokú bíróság ítéletében feltüntetett körülményekhez képest annyi változásról számolt be, hogy jelenleg ország1ban egy vízszerezéssel foglalkozó cégnél, a cég2-nál csőszerelőként dolgozik, a havi jövedelme 2.350 Euro. Felesége fodrász, havi keresete 2.300 Euro. Albérletben laknak, melyért havonta 1.000 Euro bérleti díjat fizetnek rezsivel együtt. Más tartásra szoruló hozzátartozója nincs. Havonta 1000 eurót tudnak a háztartásukban megtakarítani átlagosan. Vastagbél gyulladása volt, de jelenleg ezzel tünetmentes. Más eljárás nincs vele szemben folyamatban.

[45] A fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

[46] A bejelentett jogorvoslati kérelmek irányultsága alapján az ítéltábla a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző eljárással bírálta felül, mely kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésekre, az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartásának ellenőrzésére. A Be. 590. § (7) bekezdés alapján hivatalból felülbírálta a Be. 671. §-a szerinti egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező ítéleti rendelkezéseket is.

[47] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat maradéktalanul megtartotta.

[48] Nem történt sem abszolút [Be. 607.§ (1) és 608. § (1) bekezdés a) - f) pont], sem olyan relatív eljárási szabálysértés [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés], amely az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna.

[49] A védői felvetés kapcsán az ítéltábla rögzíti az alábbiakat:

[50] A Be. 14. (1) bekezdés e) pontja alapján bíróként nem járhat el, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható.

[51] A Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja alapján feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés valósul meg, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.

[52] A következetes bírói gyakorlat szerint a bíró relatív okból történő kizárásának lehetséges okát az ügghöz kötötnen kell vizsgálni és esetileg kell tisztázni, hogy az eljáró bíró esetében az elfogultság megállapítható-e. Az erre vonatkozó bejelentést ugyanakkor alapos és konkrét okokkal kell alátámasztani. Az elfogultság általános szinten történő megfogalmazása, amely közvetett összefüggésbe sem hozható a bíró személyével, nem alkalmas a kizárási ok megvizsgálására.

[53] Miután az ügyiratok tartalma alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság sérelmezett eljárása mind a büntetőeljárási törvény rendelkezéseivel, mind pedig az azok alkalmazására okot adó tényekkel igazolható, nem osztotta az ítéltábla azt a védői okfejtést, miszerint az elsőfokú bíróság pártatlansága megkérdőjeleződött akkor, amikor az elkülönített ügy nyomozati irataiba történt betekintést követően megkereséssel élt az ügyészség felé, hogy az ügyben keletkezett, zártan kezelendő iratokat tekintse meg, majd ezután a szintén zártan kezelendő ügyészi indítványra a tanú11 fedőnevű személyt különösen védett tanúvá nyilvánította, kihallgatta és vallomását olyan bizonyítékként értékelte, mint amely bizonyíték a tényállás megállapításának, a vádlott büntetőjogi felelősségének az alapjául szolgált és ezáltal a funkciómegosztás elve is sérült volna.

[54] A Be. 5. §-a értelmében a büntetőeljárásban a vád, a védelem és az ítélezés elkülönül.

[55] A büntetőeljárásban a vád a büntetőjogi igény érvényesítésének a megnyilvánulása. A vádat a vádemelésre feljogosított vádló emeli és képviseli. Az Alaptörvény 29. cikk (1) bekezdése szerint: „A legfőbb ügyész és az ügyészség független, az igazságszolgáltatás közreműködőjeként, mint közvádló az állam büntetőigényének kizárólagos érvényesítője. Az ügyészség üldözi a bűncselekményeket, fellép más jogsértő cselekményekkel és mulasztásokkal szemben, valamint elősegíti a jogellenes cselekmények megelőzését.”

[56] Az ügyészség alapvető feladata és joga tehát az állam büntetőigényének tárgyilagos, pártatlan, az alapjogok védelmét biztosító érvényesítése a bíróság előtt. Az eljárási feladatok megoszlásának következetes érvényesítéséből fakad, hogy a vád bizonyítása a vádló feladata, aki a vádért kizárólagos felelősséggel tartozik.

[57] A tisztességes eljáráshoz való alapvető jog érvényesülése - szem előtt tartva az igazság megállapításának igényét - jogalkotói elvárás. A terhelt széles körű büntetőeljárási jogosultságokkal feljogosított alanyiségére irányuló jogalkotói akarat a védelmi funkcióban ölt testet. E funkció sajátosságára tekintettel megállapítható, hogy - a funkciómegoszlás a Be.-ben meghatározott három önálló, elkülönült összetevője közül - jelen esetben a vád funkció az, melynek ellenpólusa garanciális elemként a védelmi funkció, amely a védelem jogában konkretizálódik. A funkciómegosztásból is eredeztethető bíróság előtti egyenlőségre tekintettel fontos rámutatni, hogy a bírósági eljárásban a védelemtől is elvárható a kizárólag nemcsak jogosultságokban, hanem a kötelezettségek teljesítésében is megtestesülő (védő részvétele esetén szakmailag korrekt) felkészültség.

[58] A büntetőeljárás alanyaként az ítélezési funkciót ellátó főszemély a bíróság, amely egyben ügydöntő hatóság is.

[59] A Be. 163. § (2) bekezdése szerint a büntetőeljárásban a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság a döntését valósághű tényállásra alapozza.

[60] A Be. 163. § (3) bekezdése értelmében a büntetőeljárásban a bíróság az ítékezés során a tényállást a vád keretein belül tisztázza.

[61] A funkciómegoszlásban kifejezett munkamegosztás egyértelművé teszi, hogy a vád bizonyítása nem a bíróság feladata, a vádért kizárólag a „vádmonopólium” birtokosa, a vádló viseli a felelősséget.

[62] A Be. 164. § (1) bekezdés szerint a vád bizonyításához szükséges tények feltárása, az alátámasztásukra szolgáló bizonyítási eszközök rendelkezésre bocsátása, illetve beszerzésének indítványozása a vádlót terheli. A bíróság tehát nem veheti át a vádló szerepét, ennél fogva a vád bizonyítására, a vád tárgyává tett tények hivatalból való felderítésére a bíróság nem kötelezhető.

[63] A Be. 164. § (2) bekezdés szerint a bíróság a tényállás tisztázása során bizonyítékot indítvány alapján szerez be.

[64] A vádló bizonyítási kötelezettségének elmulasztása miatt a bíróságra nem telepíthetők az ítélező funkciótól idegen következmények. A Be. 164. § (3) bekezdés alapján indítvány hiányában a bíróság bizonyíték beszerzésére és megvizsgálására nem köteles.

[65] A bíróság a vád tisztázása során bizonyítási eszközöket hivatalból csak pártatlanságának fenntartása mellett, az eljárási alapelvekre figyelemmel, illetve indítványok alapján szerezhet be és vizsgálhat meg. A vádlói funkció elkülönítése és a valósághű tényállás

megállapításának a bíróságot közvetlenül is terhelő kötelezettsége mellett a bíróságnak természetesen lehetősége van arra, hogy hivatalból, teljes körben tisztázza a tényállást. Nem tiltott, hogy a bíró - arra irányuló indítvány hiányában is - a lelkiismerete szerint szükséges bizonyítást elvégezze. Ennek megfelelően a szabad bizonyítási rendszer keretei között, a független és pártatlan bíró a bizonyítás törvényességét szem előtt tartva a bizonyítékok szabad mérlegelésével látja el ítélező funkcióját.

[66] Ezen elveket szem előtt tartva az ügy iratai ismeretében jelen ügyben az állapítható meg, hogy az eljáró bíró jogszabályt nem sértett akkor, amikor az ismeretlen elkövető ellen nyomozati szakban folyamatban lévő, elkülönített büntetőügy irataiba betekintett, mert a hivatalbóli bizonyítást a valósághű tényállás megállapítása végett az eljárásjogi törvény nem tiltja. Ebbéli szándékát az eljárás résztvevői elől nem titkolta, a 2022. április 8. napján megtartott tárgyaláson (27. számú jegyzőkönyv) erről tájékoztatást adott. Ennek indoka nyilvánvalóan az volt, hogy a két ügy ténybeli alapja azonos, ezért joggal merült fel az eljáró bíróban, hogy az elkülönített ügyben merülhettek fel olyan bizonyítékok, amelyek jelen ügyben is relevanciával bírnak. E feltételezése nem volt alaptalan.

[67] Az elkülönített ügy iratait 2022. április 28. napján megtekintette és arról zárt iratot készített, ez jól nyomon követhető a 28. sorszám alatti utasításlépésekből, melyben elsőként rögzítette az irat betekintést, második lépésként pedig feltüntette azt is, hogy az iratot arra figyelemmel kéri vissza, hogy különösen védett tanú merült fel az ügyben. Ugyanezen szám alatt megkereste az ügyészséget, hogy szükségessé vált, hogy az ügyben az ügyész zártan kezelt iratokat ismerjen meg, melyet megküldeni pontosan erre figyelemmel nem áll módjában, az iratmegismerés időpontjának egyeztetése végett kérte, hogy az ügyész őt, mint perbírót keresse meg.

[68] A zártan kezelt iratok alapján, anélkül, hogy annak tartalmát felfedné a másodfokú bíróság, szükséges arra utalni, hogy az eljáró bíró e megkeresést azért intézte az ügyészség felé, mert az iratok alapján az általa tanúként kihallgatni szándékozott személy jogi képviselője részéről különleges bánásmód iránti igény merült fel, és figyelemmel arra, hogy a tanú különösen védetté nyilvánítását a Be. 90. § (1) bekezdése alapján csak az ügyészség indítványozhatja, továbbította a tanú általi kezdeményezést az ügyészség részére, amit a zárt iratkezelés szabályai szerint más módon nem tehetett meg.

[69] Az ügyészség részéről a zárt iratok ismeretében indítvány érkezett a tanú különösen védetté nyilvánítására, mely értelemszerűen ugyancsak a zárt iratban került elhelyezésre, majd ezt követően a bíróság a tanút kiküldött bíró útján 2022. május 31. napján kihallgatta, melynek során különösen védett tanúvá nyilvánította és a kihallgatásról készült kivonatot az iratban elhelyezte, azt megküldte a vádlott, a védője és az ügyészség részére is, lehetőséget adva e feleknek, hogy a kivonatban foglaltakkal kapcsolatban kérdést és észrevételt tegyenek, illetve tájékoztatta őket, hogy az a tárgyaláson is ismertetésre kerül.

[70] Ezt követően védő meghatalmazottja 2022. június 17. napján iratot tanulmányozott és az általa megjelölt iratról iratmásolatot kért fényképezés révén.

[71] A védő a 2022. június 22. napján kelt beadványában a kivonatban foglaltakkal kapcsolatban élt az észrevételezési és kérdezési jogával és indítványt tett a

különösen védett tanú folytatólagos kihallgatására, továbbá tanú¹² és tanú¹³ tanúkénti kihallgatására, mely indítványát az elsőfokú bíróság 2022. június 27. napján kelt pervezető végzésével elutasította.

[72] A 2022. szeptember 2. napján megtartott tárgyaláson a kihallgatási jegyzőkönyv kivonata ismertetésre került (35. számú jegyzőkönyv). A védő arra irányuló indítványát, hogy az elkülönített ügy iratait szerezzé be másolatban, arról kérjen tájékoztatást, illetve engedélyezze a védelem számára is a betekintést, a törvényszék elutasította.

[73] Az iratok alapján az rögzíthető, hogy az ügyben eljáró bíróság a vádlott ellen emelt vád tárgyában döntött, megállapította a terhelt büntetőjogi felelősségét, az ő vonatkozásában a vádat kimerítette. Ebben a körben a tényállást az általa lefolytatott bizonyítási eljárásra alapozta, amelyben az ítélező tevékenységtől a vád és a védelem is elkülönült, a bizonyítási eljárás lefolytatása során a bíróság előtti eljárásban a vádnak és a védelemnek a törvényes keretek között eljárási jogaik gyakorlását egyaránt biztosította, az eljárás lefolytatása során a bíróság olyan tevékenysége nem állapítható meg, hogy a bizonyítási eljárás lefolytatásakor a vádat a védelemmel szemben előnybe hozta volna, illetve a bíróság eljárásában eltérő módon kezelte volna. A bíróság eljárásában ugyancsak nem állapítható meg az, hogy a terhelt és védője vonatkozásában jogkorlátozó magatartást tanúsított volna, törvénytörő módon akadályozta volna a védő és a terhelt jogainak gyakorlását. Az iratmegismerési jog korlátozása az ügyészség megkeresése a különleges bánásmódra vonatkozó és a különösen védett tanúra irányadó szabályok betartásából eredt, mely maga után vonta az iratok zártan kezelését és megismerésének korlátozását is, a vádlott és a védő tekintetében.

[74] A másodfokú bíróság mindezek alapján a pártatlanság hiányára való védői hivatkozást elvetette, így az eljáró bírő kizárt bírónak nem minősült a jelen ügyben, és a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja szerinti hatályon kívül helyezési ok sem volt megállapítható, ugyanakkor a bizonyíték beszerzésének a törvényessége sem kérdőjeleződött meg, ezért azt kirekeszteni nem kellett.

[75] Az elsőfokú bíróság a Be. 164. § (1)-(3) bekezdésében írtakra is figyelemmel az ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett, a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességükben magas színvonalon értékelte, mérlegelése eredményéről az apró részletekre kiterjedően is számot adott.

[76] Ismertette a vádlott védekezését, azzal érdemben foglalkozott, értékelte a tanúvallomásokat, az igazságügyi szakértői véleményeket, a kamerafelvételeket, a beszerzett és eljárás anyagává tett okirati bizonyítékokat, egyenként és egymással összevetve is. A bizonyítékok vizsgálatát az eljárási szabályok megtartása szempontjából és tartalmi szempontból is elvégezte. Részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékot és miért fogadott el, másokat mely okból és miért vetett el. Mérlegelése nem volt egyoldalú, abban szubjektivitás nem volt fellelhető, az értékelés, melyről számot adott, valamennyi az ügy megítélése szempontjából lényeges körülményre kiterjedt, a jelentőséggel nem bírő bizonyítékok tekintetében előterjesztett bizonyítási indítványok elutasításának pedig alapos indokát adta. E körben megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy tanú¹² tanú kihallgatására

irányuló bizonyítási indítvány esetében a már beszerzett bizonyítékok tükrében megalapozottan jutott a törvényszék arra a következtetésre is, hogy a bizonyítás felvétele szükségtelen, a tényállás tanú¹² vallomása tartalmától függetlenül a már beszerzett bizonyítékok alapján aggálytalanul megállapítható.

[77] A mérlegelő tevékenység mindig az elsőfokú bíróság feladata, a felülbíráló bíróság pedig ezt jogosult és köteles ellenőrizni, hogy az megfelelt-e a törvényi előírásoknak, a logika szabályainak és teljeskörű volt-e. A törvényen alapuló, irányadó gyakorlat értelmében megalapozott elsőfokú tényállás és az indokolási kötelezettség teljesítése esetén nincs lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére.

[78] A védelmi fellebbezés a fentebb kifejtettek szerint valójában az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadta, hangsúlyozta a tagadásban megmutatkozó vádlotti védekezést, a bizonyítékok köréből pedig kiragadta a genetikai szakértői véleményeket, melyek álláspontja szerint egyrészt önmagukban nem alkalmasak a vádlott büntetőjogi felelősségének a megállapítására, másrészt arra a vádlott érvelése szerint elfogadható magyarázatot adott, hogy az értékelt minták hogyan kerülhettek rá a szemüvegre és a sapkára.

[79] A védő figyelmen kívül hagyta ugyanakkor azt, hogy az elsőfokú bíróság által felsorakoztatott számtalan terhelő bizonyíték állt még rendelkezésre, melyek a genetikai szakértői véleményekből levont tényt alátámasztották, így a tanúként kihallgatott sértett és szemtanúk vallomásai, az áruház kamerafelvételei, és azt is egyértelműen leszögezte a törvényszék, hogy a vádlott védekezését a minták adott tárgyakra való kerülése tekintetében, mint a semmibe vezető feltételezést elutasította.

[80] Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a különösen védett tanú vallomása, melynél a tanú érdekezéreltségére is tekintettel volt, volt az, amely önmagában nem lett volna alkalmas a kétséget kizáró bizonyításra, de az objektív szakértői véleményekkel együtt értékelhető volt, ugyanakkor a genetikai szakértői vélemények vonatkozásában azt is rögzítette, hogy a két rögzített biológiai nyom és az ebből levonható következtetés kétséget kizáró, nemcsak a tartalmuk miatt, hanem azért is, mert összhangot mutatott a sértettől és más szemtanúktól származó csökevényes adatokkal, melyre fentebb már utalt az ítéltábla.

[81] Az ítéltábla a törvényszék bizonyítékokat értékelő tevékenységével egyetértett, abban logikai hiba nem volt, az példaértékű, mindenre kiterjedő, ezért a mérlegelés során már értékelt körülményeket nem ismétli meg.

[82] Mindezekből következően az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítéltábla megalapozottnak találta, az kiegészítést nem igényelt, mentes volt a Be. 592. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól, az a Be. 591. § (1) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[83] A vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket a másodfokú bíróság a következők szerint pontosítja a nyilvános ülésen tett nyilatkozatok alapján:

[84] Terhelt1 vádlott jelenleg ország1ban egy vízszerelessel foglalkozó cégnél, a cég2-nál csőszerelessként dolgozik, a havi jövedelme 2.350 Euro. Felesége fodrász, havi keresete 2.300 Euro. Albérletben laknak, melyért havonta 1.000 Euro bérleti díjat fizetnek rezsivel együtt. Más tartásra szoruló hozzátartozója nincs. Havonta 1000 eurót tudnak a háztartásukban megtakarítani átlagosan. Vastagbél gyulladása volt, de jelenleg ezzel nincs problémája. Más eljárás nincs vele szemben folyamatban.

[85] A megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést Terhelt1 vádlott bűnösségére, az általa megállapított minősítés is helytálló, annak indokait a másodfokú bíróság maradéktalanul osztotta, az kiegészítésre nem szorul.

[86] A Btk. 80. § (1) bekezdése értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[87] Ahogy a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. Ezeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[88] Az elsőfokú bíróság a büntetéskiszabási körülményeket részletesen feltárta és kifejtette azon álláspontját is, hogy mely tényezőnek milyen jelentőséget tulajdonított. Az általa írtakat a másodfokú bíróság is osztotta, az csak minimális kiegészítésre szorult, melynek során rögzíteni szükséges, hogy további, a vádlott javára szolgáló enyhítő körülmény az elsőfokú ítélet meghozatala és a másodfokú jogerős döntés között eltelt közel 9 hónapos időmúlás is, mely a vádlottnak nem róható fel.

[89] Nem osztotta a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, mely szerint a cselekmény kísérleti szakban maradása csekély súlyú enyhítő körülmény lenne, azt a törvényszék helyesen vette figyelembe átlagos súllyal, mert az ugyan kétségtelen, hogy a sértettet később a vádlott társa részéről súlyos támadás érte, de ezért a vádlott felelősséggel nem tartozik, a sértett védekező jellegű rúgását követően pedig a vádlott a támadással azonnal felhagyott és a helyszínt elhagyta. Igaz ugyan ténszerűen az is, mint ahogy arra az ügyészség utalt, hogy a Btk. 10. § (2) bekezdése alapján a kísérletre a befejezett bűncselekmény büntetési tételét kell alkalmazni, de az is, mint amely körülményt a védő is felhívott, hogy éppen ebből eredeztethetően képezhet a kísérlet enyhítő körülményt. Ugyanakkor a cselekmény kísérleti szakban maradása az enyhítő szakasz alkalmazása körében a Btk. 82. § (4) bekezdése alapján a büntetés kiszabása során kétszeres leszállásra is

lehetőséget adna, melyre szintén nem látott alapot az elsőfokú bíróság, ezt a védő sem látta indokoltnak, figyelemmel a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetésre. Mindezekre figyelemmel a kísérlet általános nyomatékkal történő értékelése helyes volt a törvényszék részéről.

[90] A fegyveres elkövetést, mivel a megállapított bűncselekmény minősítése körében azt értékelni nem lehetett, a vádlott terhén értékelendő büntetéskiszabási körülményként vette figyelembe a törvényszék. A védő szerint a megállapított tényállásból következően csak a fegyveres elkövetés kevésbé veszélyes változatára lehet következtetést levonni, melyet szintén kért a védenccé javára értékelni. A másodfokú bíróság ezen álláspontot nem osztotta, a fegyver vagy fegyvernek látszó tárgy használata sértettre gyakorolt hatás tekintetében azonos, míg a fegyver jogellenes birtoklása, esetleges használata további felelősség megállapításának lehetőségét vethetné fel.

[91] Figyelemmel arra, hogy a cselekmény teljes egészében kísérleti szakban rekedt – melynek enyhítő körülményként történő értékelése kellő súllyal megtörtént – mely tükrözi a minősítéshez megkívánt alsó határhoz közeli veszélyeztetett értéket is, azt további a büntetés kiszabását lényegesen befolyásoló körülményként a másodfokú bíróság értékelni nem tudta.

[92] A cselekmény nyílt utcán, másokat megbotránkoztató jelleggel történt végrehajtása úgy, ahogyan azt a törvényszék kifejtette, ugyancsak a vádlott terhén értékelendő körülmény, ez ugyanis a rablási cselekmény nem szükségszerű velejárója, és a védői hivatkozással ellentétben nem elhanyagolható körülmény az sem, hogy arra fényes nappal, egy forgalmas bevásárlóközpont közelében, a nyílt utcán került sor, mely az elkövetés gátlástalanságát is mutatja.

[93] Mindezek tükrében az rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság által értékelt büntetéskiszabási körülmények vonatkozásában a fellebbezések új körülményt nem jelenítettek meg, az ügyészség által hiányolt büntetőeljárás hatálya alatti elkövetést az elsőfokú bíróság értékelte, a másodfokú bíróság által feltüntetett csekélyebb súlyú enyhítő körülmény pedig a törvényszék e körben kifejtett érvelését alapvetően nem változtatta meg, a törvényszék által kiszabott büntetések nemével és mértékével ezért az ítéltábla egyetértett.

[94] A vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség nyilvánvalóan más képet mutatott a bűncselekmény elkövetésekor, amikor is más büntetőeljárás hatálya alatt, néhány nappal a vele szemben folyamatban lévő ügyben a jogerős döntés meghozatala előtt állt a vádlott, és mást mutat a másodfokú bíróság határozatának meghozatalakor, 17 évvel később, amikor rendezett életvitelű, törvénytisztelő életmódot folytató állampolgárként jelenik meg, rendezett családi és egzisztenciális körülményekkel, úgy, hogy a jelen ügy tárgyát képező bűncselekmény elkövetése óta ellene nem indult más büntetőeljárás. E tények a büntetés nagyságának meghatározásakor nem hagyhatók figyelmen kívül, sőt e körülmények azok, amelyek megalapozzák az enyhítő szakasz és az eggyel enyhébb végrehajtási fokozat alkalmazását, a büntetőeljárás jelentős elhúzódása mellett. Az elsőfokú bíróság a döntés meghozatalakor ezt helyesen ismerte fel, mint ahogyan azt is, hogy a vádlottal szemben a törvény kötelező rendelkezés értelmében pénzbüntetést szükséges kiszabni, melyet érintően mind a pénzbüntetés napi tételszámának meghatározása, mind az

egynapi tétel összegének a meghatározása törvényes, az igazodik egyrészt a bűncselekmény tárgyi súlyához, másrészt a vádlott jövedelmi és vagyoni viszonyaihoz.

[95] E büntetések állnak arányban a vád tárgyává tett bűncselekmény konkrét tárgyi súlyával, igazodnak a bűnösség fokához és az elkövető társadalomra veszélyességéhez is. Ez a joghátrány alkalmas a Btk. 79. §-ában megfogalmazott általános és egyéni büntetési célok elérésére azzal, hogy ennyi év távlatából a büntetés az általános prevenció cél elérésére kevésbé alkalmas, azzal szemben a speciális prevenció cél elérésének kell meghatározóbb jelentőséget tulajdonítani.

[96] A másodfokú bíróság a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát sem érintette, az megfelelően igazodik a szabadságvesztés büntetés mértékéhez is.

[97] A Btk. 38. § (4) bekezdésében meghatározott kizáró körülmények a vádlott esetében nem állnak fenn, a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből nincs kizárva. Az elsőfokú bíróság a Btk. 38. § (2) bekezdése alapján rendelkezett is arról, megállapítva azt, hogy arra a vádlott esetében legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően kerülhet sor. A másodfokú bíróság osztva a védő erre irányuló indítványát, a vádlott megváltozott életviszonyaira, a jelentős időmúlásra, és a közel két évtizedes időmúlásra figyelemmel a Btk. 38. § (3) bekezdése alapján e rendelkezést megváltoztatta és úgy határozott, hogy a vádlott a büntetés fele részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra

[98] A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatának a meghatározása, a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére történő átváltoztatására vonatkozó rendelkezés, az előzetes fogvatartásban és az ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történt beszámítása ugyancsak törvényes.

[99] Az elsőfokú bíróságnak a lefoglalt bűnjelekről hozott és a bűnügyi költség összegére és annak viselésére vonatkozó rendelkezése is helytálló.

[100] Az ítélet rendelkező részében a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott, a Be. 184. § (2) bekezdés e) és g) pontjában írt személyes adat vonatkozásában feltüntette az ítéltábla a vádlott személyazonosító igazolványának számát, mert az időközben megváltozott és azt, hogy a tényleges tartózkodási helyként feltüntetett cím a kézbesítési címe.

[101] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla - a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva - a Be. 606. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, míg egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[102] A másodfokú bíróság ítéletével szembeni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2023. június 15. napján

dr. Szalai Géza s.k.

dr. Bíró Emese s.k.

dr. Sárecz Szabina Martina s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2022. szeptember 2. napján kelt 90.B.341/2021/35. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.370/2022/9. számú ítéletével 2023. június 15. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. június 15. napján

dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: